

BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI - YL
(2025 - 2026) Ders Bilgi Formu

Ders Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
Eski Türk Edebiyatında Tür ve Şekil Bilgisi	TDE5014		3 + 0	7,5	Seçmeli
Birim Bölüm	Türk Dili ve Edebiyatı - YL - Lisansüstü (Yüz yüze)				
Amaç	Eski Türk edebiyatı nazım ve nesir türlerini tanımak, nazım ve nesir metinleri üzerinde edebî sanatları tespit etmek.				
Ders İçeriği	Eski Türk edebiyatında türler Eski Türk edebiyatında edebî sanatlar				
Ders Veren	Dr. Öğr. Üyesi Esra BOZYİĞİT				
Ders Kaynakları	1. AKKUŞ, Metin; Klâsik Türk Şiirinin Anlam Dünyası Edebî Türler ve Tarzlar, Erzurum, Fenomen Yay., 2006, 3. COŞKUN, Menderes; Sözü'n Büyüsü Edebi Sanatlar, Ankara, Dergah Yayınları, 2007, 5. İSEN, Mustafa; "Türler", Eski Türk Edebiyatı El Kitabı, Ankara, 2003, s.363-370., 6. İZ, Fahir; KUT, Günay; "Divan Edebiyatında Nazım Türleri", Büyük Türk Klasikleri, C.1, 247-252., 2. AKTAŞ, Hasan; Edebi Sanatlar/Klasik Türk Şiirinde, Edime, Yort Savul Yayınları, 2005., 4. DİLÇİN, Cem; Örneklerle Türk Şiir Bilgisi, Ankara, Türk Dil Kurumu Yayınları, 2000.				

Hafta	Konu
1	Recaizâde Mahmut Ekrem, Ali Nihat Tarlan, Cem Dilçin ve Ahmet Mermer'in edebî sanat tasnifleri, edebî tür tanımı.
2	Teşbih ve İstiâre: Maşûkun güzellik unsurlarıyla ilgili teşbih ve istiâreler, mazmun kavramı, Allah ile ilgili edebî türler: Tevhîd...
3	Teşhîs ve İntâk; Peygamberlerle ilgili edebî türler: Hilye, Kırk Hadis, Mevlid, Mirâcnâme, Na't, Siyer.
4	Leff ü Neşr ve Tenâsüb; Dinî Günler ve Bayramları Anlatan Türler: İydiye, Ramazaniye Ahlakî Türler: Pend-nâme.
5	İktibâs ve İrsâl-i Mesel; Sosyal Yaşamı ve Eğlence Hayatını Anlatan Türler
6	Telmîh; Bir Yeri veya Yerleşim Yerlerini Anlatan Türler: Belde-nâme, dâriye, hamâm-nâme, sâhil-nâme, seyâhat-nâme, sefâret-nâme, şehir-engîz
7	Mübâlağâ ve Tezat; Savaşları Anlatan Türler: Gazavât-nâme, Fetih-nâme, Selîm-nâme Mevsimleri Anlatan Türler: Bahâriye, Temmûziye, Hazâniye ve Şitâiye
8	Ara Sınav (Tarih Düşünme Sanatı)
9	Hüs-n-i Ta'îl, Tecâhül-i Ârif, İstifham; Yorum ve Tahminlerde Bulunulan veya Bilmece Niteliği Taşıyan Türler:Fâl-nâme..
10	Mecâz-ı Mürsel, Kinâye, Tevriye, Ta'rîz; Alay, Şaka, Yergi veya Şikâyet İçeren Türler: Hasb-i Hâl, Hezel, Hiciv.
11	Aks, Cinas, İâde, İştikak; Övgü veya Tebrîk İçeren Türler: Fahriye, Medhiye, Sıhhat-nâme.
12	Nidâ, Rücû, Sihri helâl, Tekrîr; Ölümü Anlatan Türler: Mersiye, Mâkel-i Hüseyin.
13	Nadir görülen edebî sanatlar. Biyografik Türler: Sergüzeşt-nâme
14	Nadir görülen edebî sanatlar. Biyografik Türler: Sergüzeşt-nâme

Ders İş Yüğü	Çalışma Türü / Öğretim Metotlar	Süresi (Saat)	Sayısı
Dinleme ve anlamlandırma, gözlem/durumları işleme, eleştirel düşünme, soru geliştirme, takım çalışması	Beyin Fırtınası	1	7
Araştırma – yaşam boyu öğrenme, yazma, okuma, Bilişim	Sınıf Dışı Çalışma	6	14
Dinleme ve anlamlandırma	Ders	3	14
Dinleme ve anlamlandırma, gözlem/durumları işleme, eleştirel düşünme, soru geliştirme	Tartışmalı Ders	1	14
Ara Sınav 1		10	1
Ödev 1		20	1
Final		15	1
Ders İş Yüğü:		192	
AKTS (Ders İş Yüğü / 25.5):		7,53	

Program Çıktıları	
1	Uzmanlaştığı anabilim dalında bilimsel araştırmalar yapma, akademik yazım ve akademik sunum konularında ihtiyaç duyulan teorik ve uygulamalı bilgilere sahiptir.
2	Temel edebiyat ve dil kaynaklarını, özelliklerini bilir ve tenkit eder, edebî metinlerdeki verileri bilimsel ve teknik yöntemlerle analiz edip değerlendirir.
3	Edebiyat metinlerini farklı teoriler ve bakış açıları ışığında analiz eder ve yorumlar.
4	Disiplinlerarası düşünür, sorgular, yorumlar ve değerlendirir.
5	Türk Dili ve Edebiyatıyla ilgili temel kavramları ve edebiyatın diğer sosyal bilimlerle ilişkisini, benzerlik ve farklarını kavrar ve açıklar.
6	Alanına yenilik getiren bilgi, düşünce, uygulama veya teknolojilerin hayata geçirilmesinde entelektüel riskler ve sorumluluklar alır.
7	Bir araştırma projesine yönelik etkinlikleri ve ilişkileri planlar ve yönetir.
8	Uzmanlık alanında edindiği ileri düzeydeki bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirir.
9	Öğrenme gereksinimlerini belirler, öğrenme hedefleri doğrultusunda kendisinin ve sorumluluğu altındaki kişilerin performanslarının geliştirilmesine yönelik faaliyetleri planlar ve yönetir.
10	Uzmanlaştığı alan ile ilgili konularda ilgili kişi ve kurumları bilgilendirir; düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini yazılı ve sözlü olarak aktarır.
11	Uzmanlık alanı ile ilgili konularda düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini nicel ve nitel verilerle destekleyerek uzman olan ve olmayan kişilerle paylaşır.
12	Toplumsal sorumluluk bilinci ile yaşadığı sosyal çevre için proje ve etkinlikler düzenler ve bunları uygular.
13	Uzmanlık alanı ile ilgili verilerin toplanması, yorumlanması, uygulanması ve sonuçlarının duyurulması aşamalarında toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik değerlere uygun hareket eder.
14	Bir yabancı dili en az Avrupa Dil Portföyü C1 Düzeyinde kullanarak ileri düzeyde yazılı, sözlü ve görsel iletişim kurar ve tartışır.
15	Uzmanlık alanının gerektirdiği bilgisayar yazılımı, bilişim ve iletişim teknolojilerini ileri düzeyde kullanır.

Ders Öğrenme Çıktısı - Program Çıktıları (1 -5 Puan Aralığı)

Ders Öğrenme Çıktısı	PÇ 1	PÇ 2	PÇ 3	PÇ 4	PÇ 5	PÇ 6	PÇ 7	PÇ 8	PÇ 9	PÇ 10	PÇ 11	PÇ 12	PÇ 13	PÇ 14	PÇ 15
Türk dili ve edebiyatı alanında kişi ve kurumları bilgilendirir ve onlara düşüncelerini aktarır. Alanı ile ilgili çözüm önerilerini modern kuramlara dayanarak uygulamalı olarak ortaya koyar.	4	5	4	5	4	5	4	4	5	5	5	5	5	4	4
Klasik Türk edebiyatının poetikası, dönemleri, hayat ve toplumla olan ilişkisi, dil-kültür ve medeniyete olan katkılarıyla günümüz edebiyatına olan etkilerini öğrenir.	-	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Sahada derleme, yöntem ve teknikleri hakkında bilgi sahibi olur.	4	4	5	5	5	5	4	5	5	4	5	4	5	4	5
Türk dili ve edebiyatı alanında edinmiş olduğu bilgi ve becerileri, disiplinler arası çalışmalarda kullanır.	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4	4	5	4	4
Klasik Türk edebiyatı dilbilgisi özelliklerini, alfabesini öğrenir.	4	4	4	5	5	5	5	5	5	4	4	4	5	4	5
Ortalama Değer	3,2	4,6	4,4	5	4,6	4,8	4,2	4,6	4,6	4,4	4,4	4,2	4,8	4	4,4

<https://ebs.bilecik.edu.tr/pdf/dersbilgigetir/439993>